

курганний поховальний обряд ямної культури у верхів'ях інгулу

Почкай Анна

златопілля II курган II

іванівка V, к.14

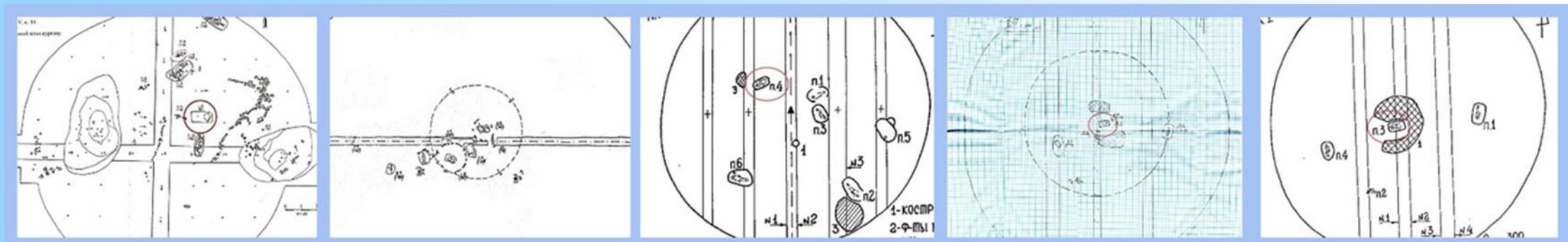

У колажі використані фото з особистого архіву М.П.Пуліонка

Археологічні пам'ятки верхнього поїнгуля

Авторська таблиця (за матеріалами звітів археологічних експедицій)

№ п/п	Найменування пам'ятки	Розташування	Параметри	Стан збереження	Будова	Пілкурганні споруди	пох. ямників
1	П'ятихатки I, к. 18	вододіл, р. Березівка 0.8 км. – пд сх від с. П'ятихатки	овал близький до кола В. 1,15 - Д. 42 м.	зруйнований	2 насипи	Складна, багато-компонентна, з жертовником	12
2	П'ятихатки I, к. 2	вододіл р. Березівка пн. сх. від к. 18 поля злилися	коло В. 0,7м. - Д. 42 м.	розорювався	не встановл.		4
3	П'ятихатки II, к. 1	вододіл, р. Березівка 3,5 - 4 км на пн зх від с. П'ятихатки	овал В. 220 см. - Д. 62 м.	аварійний	4 насипи		3
4	П'ятихатки II, к. 2	вододіл, р. Березівка 160 м. на пд від к. 1	oval В. 0,7 м. - Д. 44 м.	розорювався	2 насипи	споруда у вигляді кола	4
5	Софіївка I, к. 1	вододіл, р. Сугоклея	округлий	не розорювався	3 насипи	споруда у вигляді сегмента кола	5
6	Чмільова могила	4 км на пн сх від с. Софіївка	В.3,40 м. - Д. 42 м.	розорювався	2 насипи	споруди у вигляді кола	4
6	Софіївка I, к. 3	вододіл, р. Сугоклея 53 м на пд сх. від с. Софіївка	овал В.1,45 м. - Д.51 м.	розорювався	2 насипи	споруди у вигляді кола	4
7	Лелеківка, 1	заплава р. Інгул, с. Лелеківка	овал	не розорювався	4 насипи		5
8	Лозуватка VI, к. 20	ІІІ тераса лівого берега р. Інгул вододіл р. Інгул	oval В. 3,7 м. – Д. 48 м.	розорювався	1 насип	споруда лінійної форми	4
9	Лозуватка VI, к. 21	6 км. на пд сх від с. Лозуватка вододіл р. Інгул	В. 1,25 м. - Д. 36 м. округлий	аварійний	1 насип		3
10	Сутоклейська Могила	вододіл р. Інгул, 1,5-2 км. на зх. злиття з р. Сутокля	округлий Д. 50 м. В. 5,6 м	зруйнований	3 насипи		11
11	Златопілля II, к. 11	вододіл, р. Сутокля 2,3 км зх. від с. Златопілля	Сегментоподібний В. 1,68 м, Д.60 м.	аварійний	1 насипи		3
12	Златопілля II, к. 12	вододіл, р. Сутокля 1,20 м. пд. сх. від к. № 11	Сегментоподібний В. 0,7 м. - Д.40 м.	розорювався	1 насип		2
13	Іванівка V, к.14	Вододіл р. Весела Боковенька 1,5 км. пд. сх. с. Іванівка	округлий Д.15 м	зруйнований	не встановл.	споруда у вигляді прямокутника	3
14	Велика Северинка к. 1	заплава р. Інгул, пн. околиця м. Кіровоград	округлий В. 1 м. - Д. 30 м	аварійний	1 насип		1
15	Первозванівка к. 1	плато правого берега р. Інгул 5-8 км. пд. зх с. Первозванівка	округлий В. 2,4 м. - Д. 30 м.	аварійний	1 насип		2
16	Первозванівка к. 2	плато правого берега р. Інгул 2 км. пд. к. 1	округлий В. 4 м. - Д. 60 м.	аварійний	1 насип		1
17	Первозванівка к. 4	плато правого берега р. Інгул 200 м. від к. 3	округлий В. 1,7 м. – Д. 20 м.	розорювався	1 насип		1

Іванівка V, к. 14

Софіївка I, к. 1

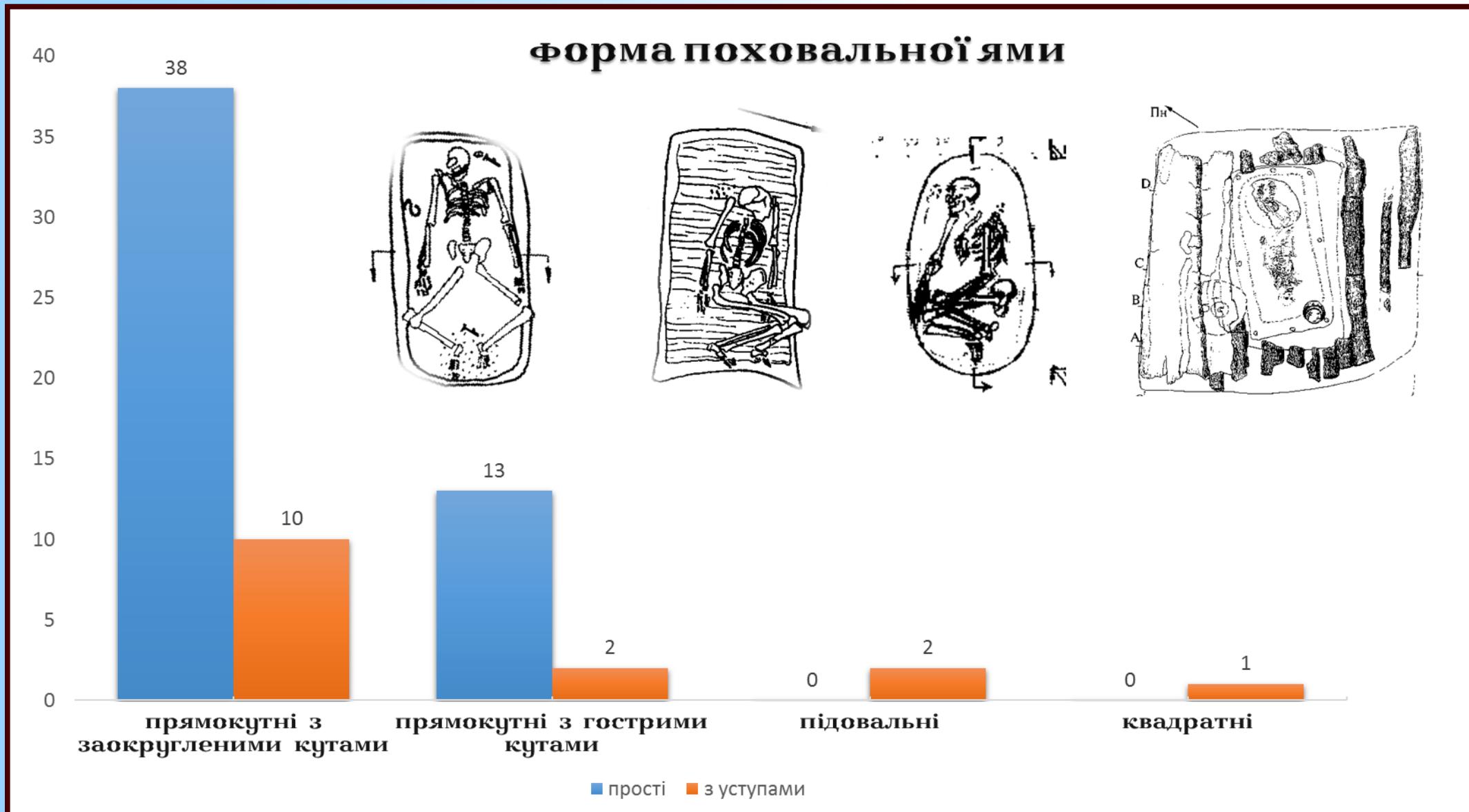
В. Северинка, к. 1

Златопілля II, к. 12

Первозванівка к. 1

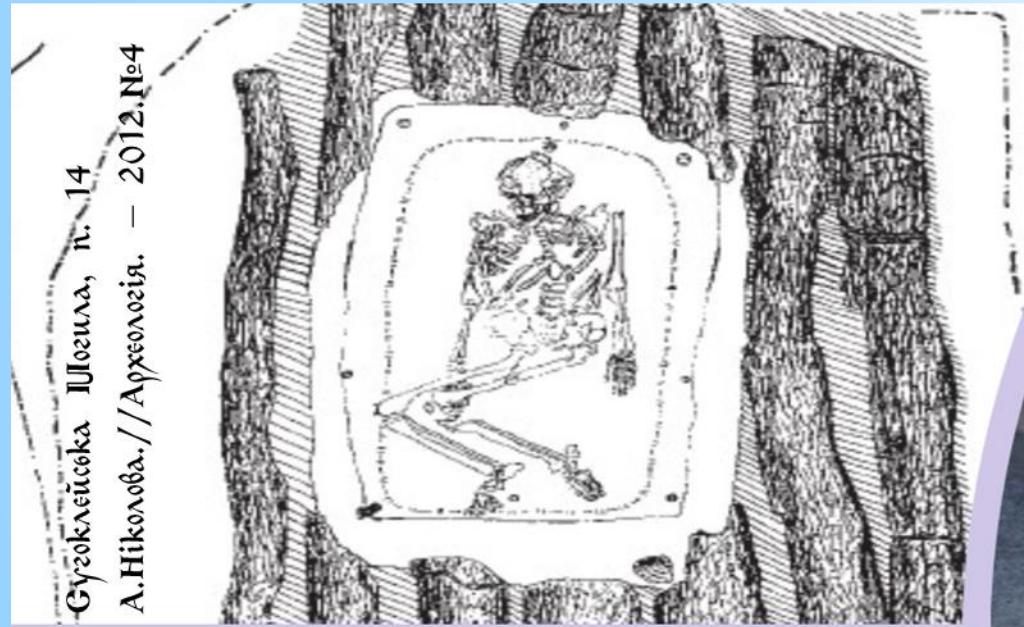
Археологічні пам'ятки верхнього поїнгуля

Авторська діаграма (за матеріалами звітів археологічних експедицій)

ямки у ямних похованнях верхнього поінгулля

(за матеріалами звітів археологічних експедицій)

Гугохейська Шевчук, к. 14
А. Ніколаєв // Археологія. – 2012. № 4

Укладжі використані фото з особистого архіву М. П. Тупчієнка

Златопілля II, к. 11, н.6

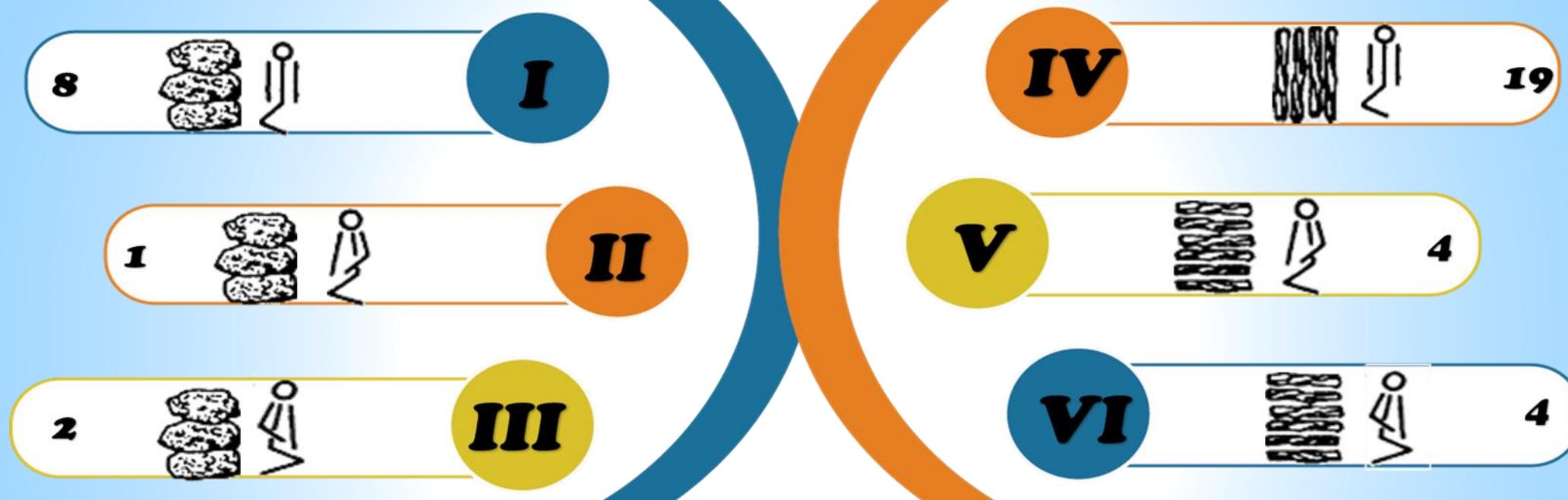
Златопілля II, к. 11, н.6

Перекриття

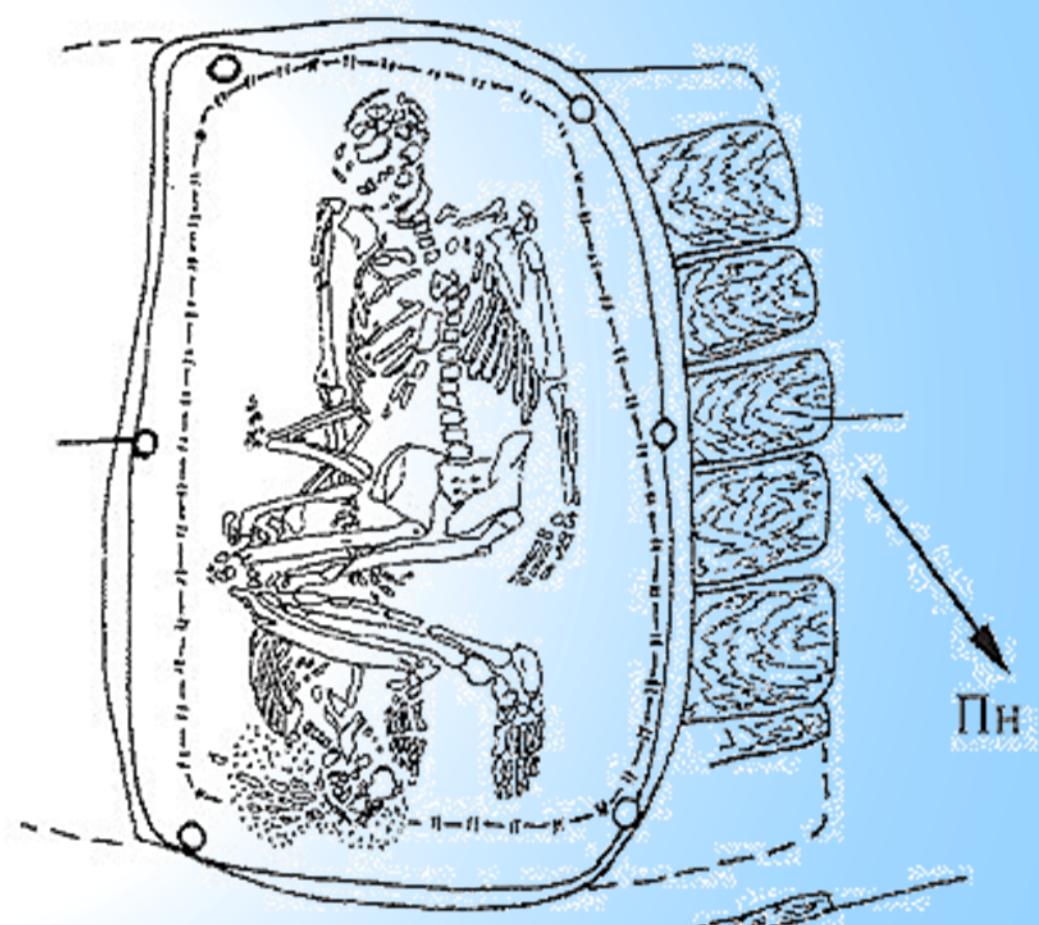
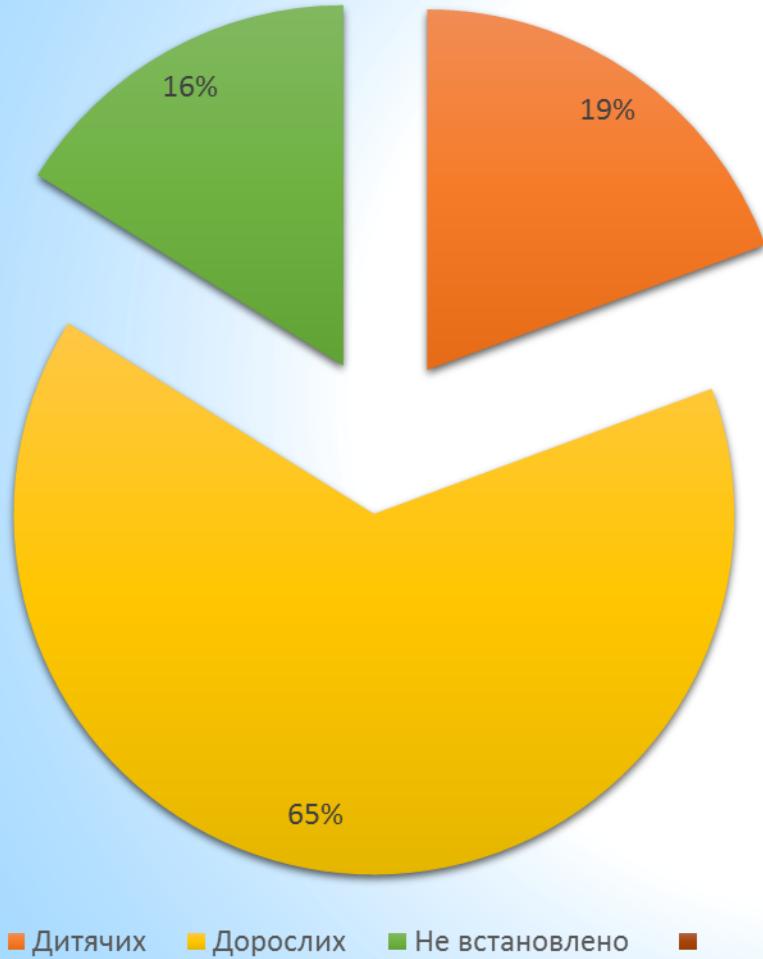
Обрядові групи

Авторська діаграма (за матеріалами звітів археологічних експедицій)

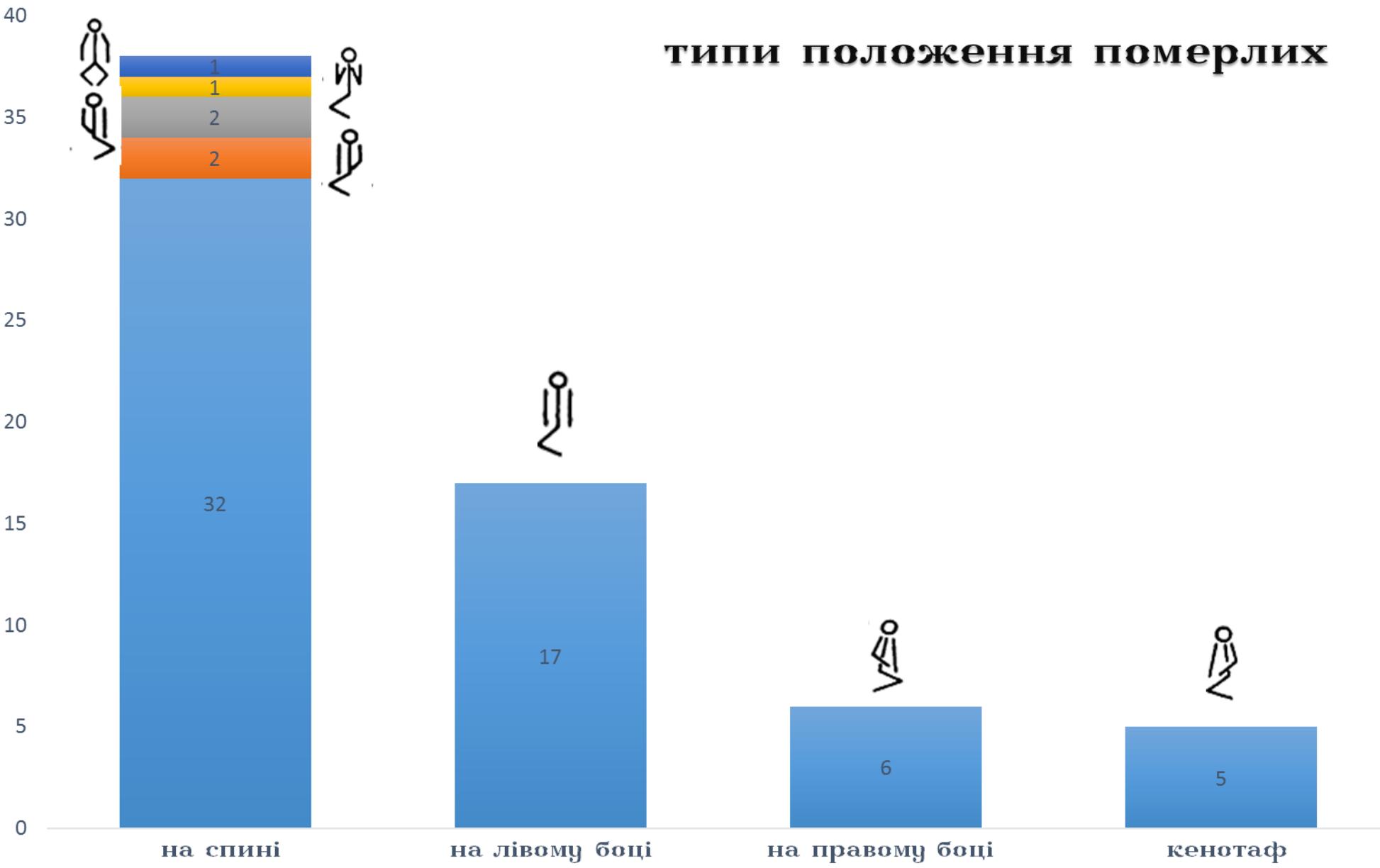
характеристика археологічних пам'яток верхнього поїнгулля за віком похованих

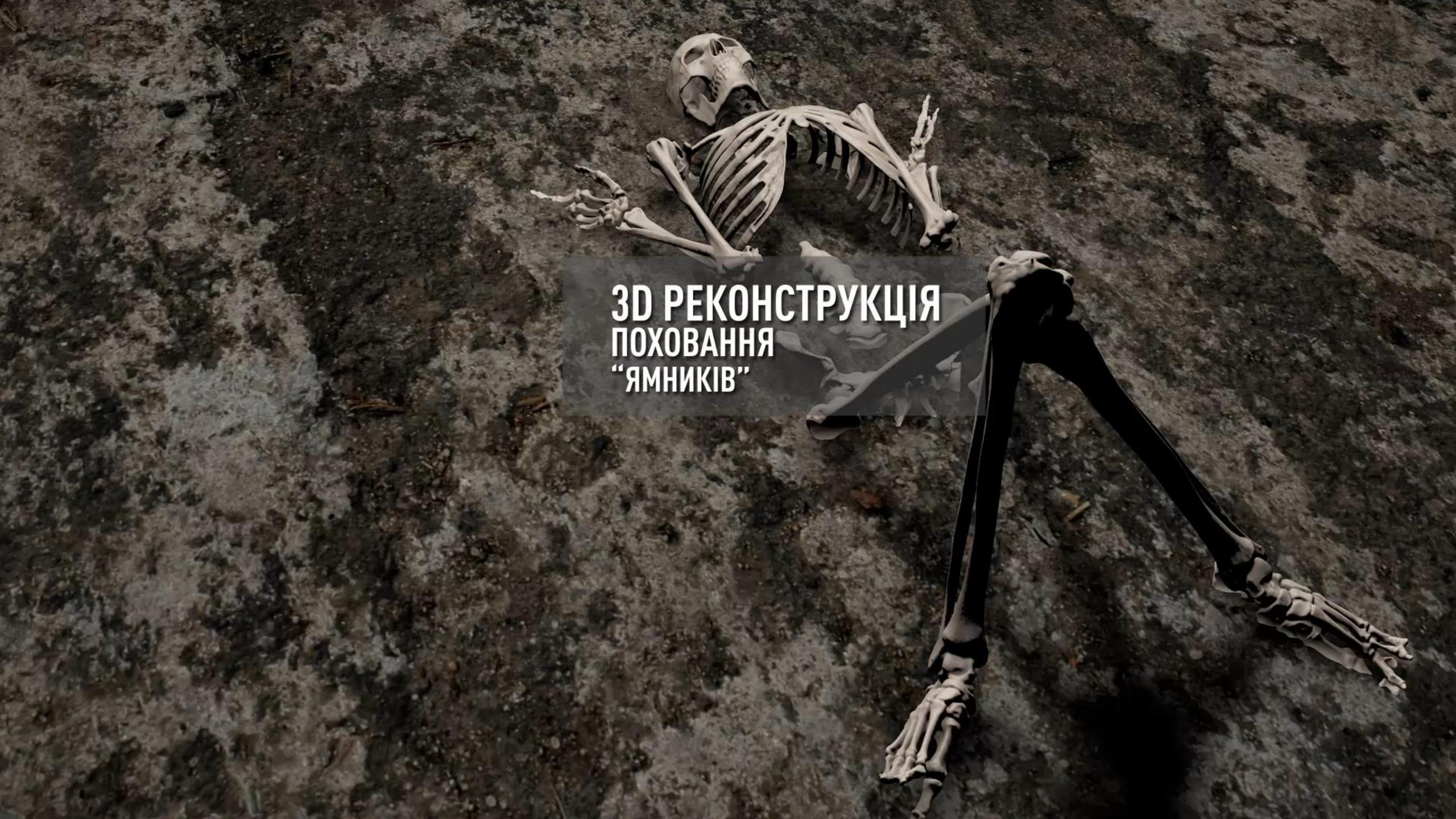
авторська діаграма (за матеріалами звітів археологічних експедицій)

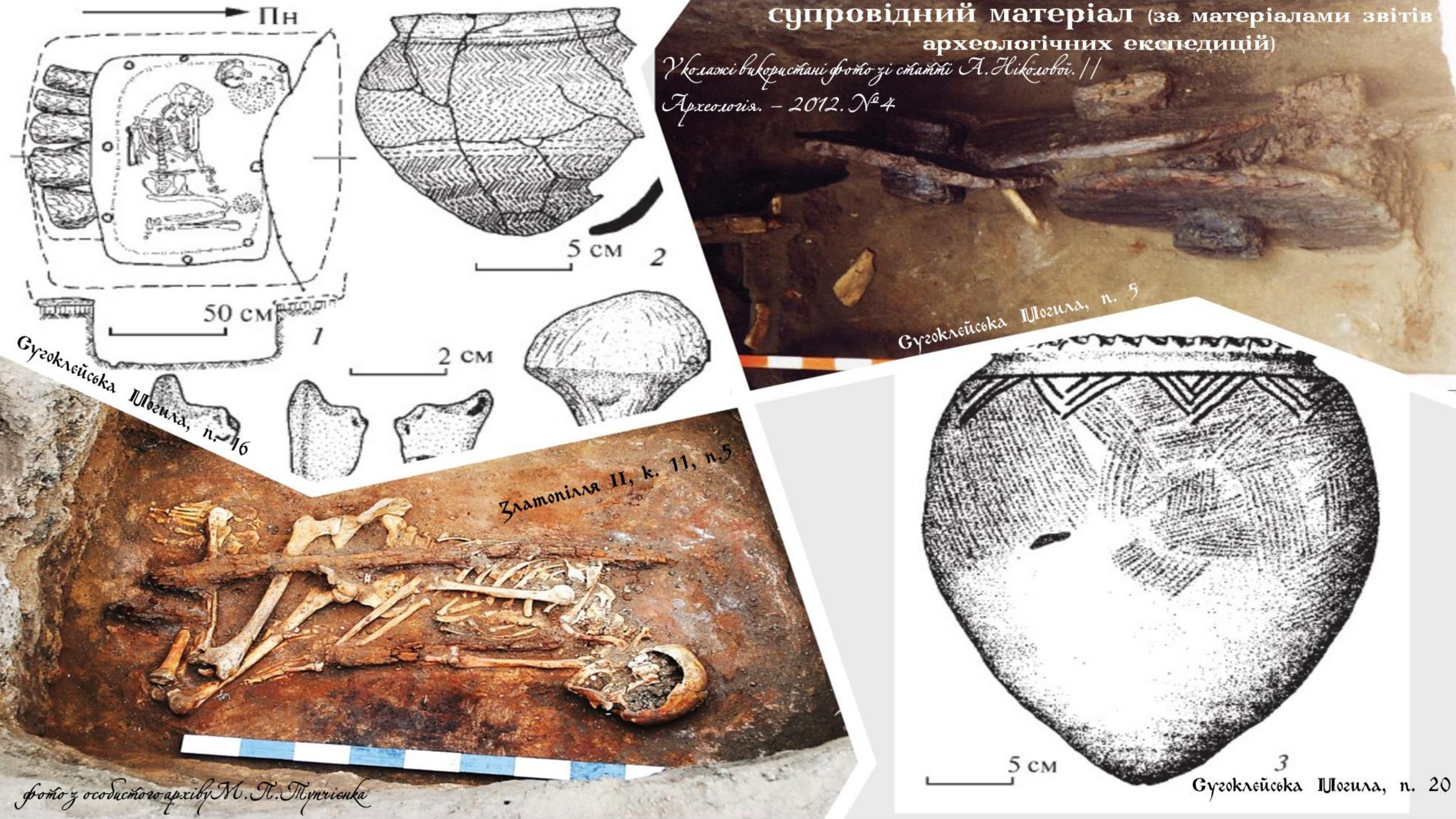
Сүгоклейська ІІ могила, п. 10, парне
А.Ніколюва //Археологія. – 2012. №4

типи положення померлих

**3D РЕКОНСТРУКЦІЯ
ПОХОВАННЯ
“ЯМНИКІВ”**

характеристика археологічних пам'яток верхнього поїнгуля

Авторські таблиці (за матеріалами звітів археологічних експедицій)

Додаток Ф

Типологія ямних поховань. Авторська таблиця

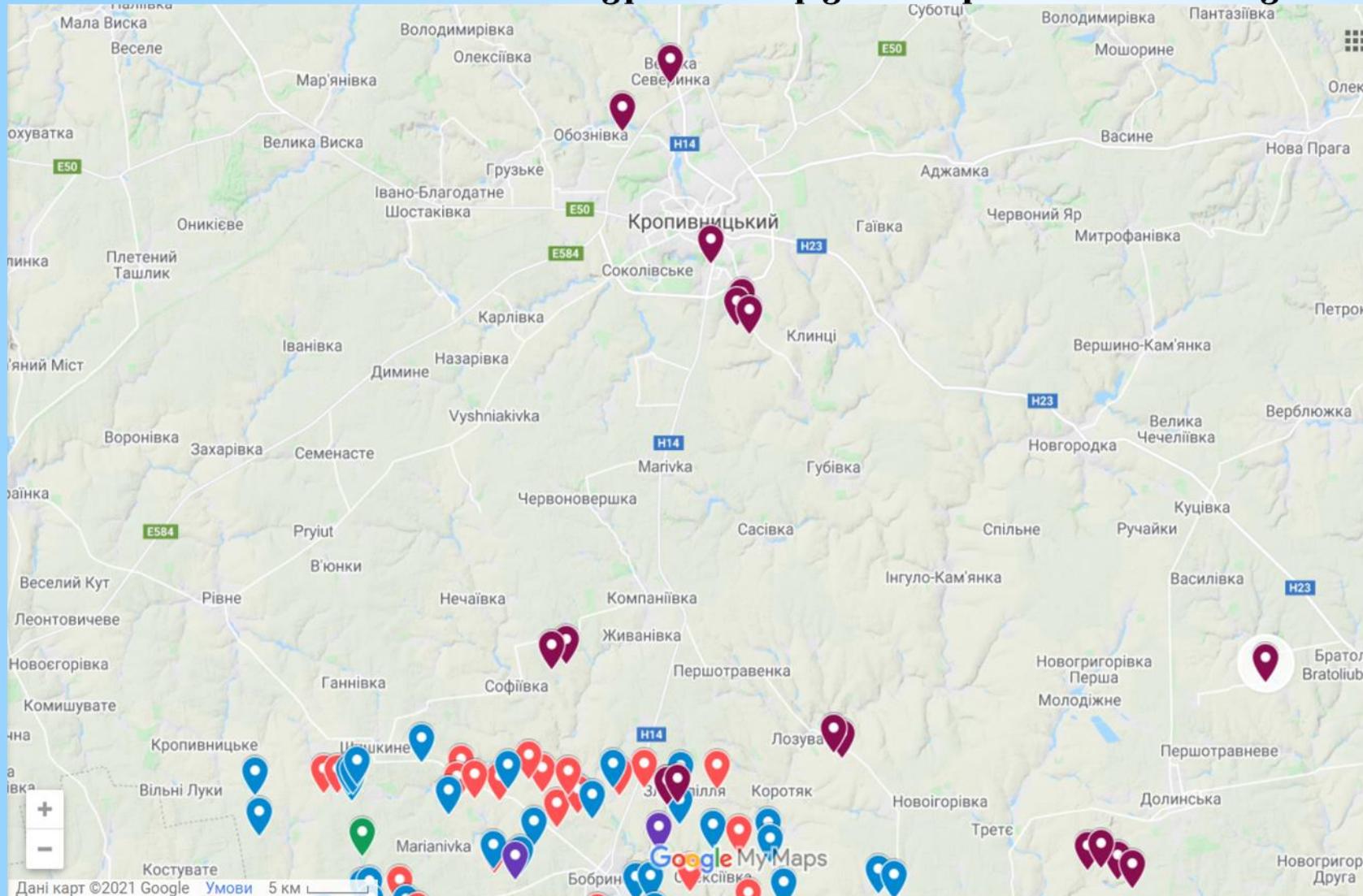
(за матеріалами звітів археологічних експедицій [15, 17, 20, 21, 22, 25])

№ п/п	Поз.	Яма (розташув., форма)	Параметри ями, орієнтація	перекриття	Положення похованого, вік	Інвентар	Тип поховання
Бобринецький район							
1.	5 (в)	3,2x1,9 м з уступами, підов.	3,2x1,9 м пд. зк - пн. ск		пд. зк.		б/1 III
2.	6 (в)	1,9x1,97 м проста, п/п-г	1,9x1,97 м пн. зк-пн. ск		зк.		б/1 IV
3.	7 (о)	2x1,84 м проста, п/п-г	2x1,84 м пд. зк-пн. ск.		пн. ск.		б/1 V
Златомілля II, к. 11							
4.	3 (о)	1,7x1,82 м проста, п/п-г	1,7x1,82 м пд. зк - пн. ск		пн. ск.		б/1 I
5.	5 (в)	1,25x0,7 м, з уступами, підов.	1,25x0,7 м, пд. ск - пн. зк.		пд. ск.		б/1 V
Долинський район							
Іванівка V, к. 14							
6.	4 (о)	1,52 x 1,0м. проста, п-з	1,52 x 1,0м. зк-ск	немас	зк.		
7.	7 (в)	1,65 x 0,69 проста, п-з	1,65 x 0,69 пн. зк - пн. ск.	немас	пн. ск.		
8.	10 (в)	1,45 x 0,73м проста, овал	1,45 x 0,73м пд.-пн.	немас	пн.		+
П'ятихатки I, к. 2							
9.	3 (о)	173x112 проста, п-з	173x112 пн. зк-пд. ск.	немас	ск.		+
10.	4 (к)	212x126 проста, п-з	212x126 пн. ск	немас			б/1
11.	9 (в)	53(д) 80(г) проста, п-	53(д) 80(г) пд. зк - пн. ск	немас	пн. ск.		б/1
12.	10 (в)	164x105 проста, п-г	164x105 пн. ск-пд. зк.	немас	ск-пн. ск.		б/1
П'ятихатки I, к. 18							
13.	4 (в)	сектор - пн-ск.	1,33x1,45 проста, п/п-з,	немас	пд-пд. зк		+
14.	8 (в)	сектор - пн-ск.	1,70x0,90 м проста, п-з	немас	ск-пн. ск.		+
15.	15 (к)		154x80 см проста, п-з	немас			не встановл.
16.	16 (в)		176x89 см проста, п-з	немас	пд. зк-пн. ск.		б/1 IV
17.	17 (в)	зруйновано	не встановлено	немас			б/1

Додаток

Супровідний інвентар ямних поховань. Авторська таблиця

інтерактивна карта з узагальненою інформацією про кургани та курганні групи верхнього поїнгулля

← Іванівка →

название
Іванівка

описание
Курган № 14 входив до складу курганної групи V. Група тягнеться вузьким ланцюжком з 10 курганів розташованих по осі південний схід – північ – північний захід, по водорозділу. Довжина групи 1 км. Курган № 14 був самим північним у групі, обмежено з сходу безіменною балкою, з заходу – лівим берегом р. Весела Боковенька, за 1.5 км на схід від південно-східної околиці с. Іванівка. Курган простежувався вигляді плями жовтуватого кольору діаметром 15 м. На поверхні плями та на 1 – 2 м від її країв, на чорноземі, хаотично було розкидано до 20 уламків граніту червонуватого кольору 10-18 x 12-20 см. Насип візуально не простежувався.

курганні могильники
кургани
стоянки доби палеоліту

поселення доби бронзи
кургани з похованнями ямної
культурно-історичної спільноти

Авторська карта

курганний поховальний обряд ямної культури у верхів'ях інгулу

Почкай Анна